

EFTERSLÆGTSELSKABETS SKOLE

1960-61

EFTERRETNINGER
OM
EFTERSLÆGTSELSKABETS
SKOLE

FOR SKOLEÅRET 1960-61

VED
REKTOR
JOHANNES JØRGENSEN

KØBENHAVN
J. D. QVIST & KOMP. BOGTRYKKERI. AKTIESELSKAB
1961

Skolen grundlagdes 1786 af „Selskabet for Efterslægten“ og ejedes af dette selskab til 1909. Derefter overgik den til „De forenede Skoler“. Den 1. august 1919 overtoges den af Københavns kommune.

Efterslægtsselskabets og skolens 175-årsfest den 4. marts 1961.

Festen indledtes i skolens aula med „Den signede dag“, hvorefter rektor i sin velkomsthilsen bl. a. udtalte: „Jeg retter en tak til Efterslægtsselskabet og til ledelsen af Københavns kommunale skolevæsen for den støtte, skolen har modtaget til festligholdelsen af 175-årsdagen, og jeg takker de tilstedeværende repræsentanter for Efterslægtsselskabets direktion, for Københavns magistrat og borgerrepræsentation med overborgmester Munch i spidsen, for skoledirektionen og her i ganske særlig grad skoledirektør Olaf Petersen, fordi de er kommet her i dag. Det er sidste gang, skoledirektøren deltager i 4. martsfesten på embeds vegne, idet skoledirektøren på grund af den ubønhørlige aldersgrænse befinder sig på falderebet. Jeg vil gerne bringe Dem, hr. skoledirektør, en hjertelig tak for den store trofasthed og levende interesse, De har vist Efterslægtsselskabets Skole. Deres forståelse og hjælpsomhed, Deres inspirerende oplagthed er vi Dem dybt taknemmelig for; vi vil komme til at savne Dem meget.

Til gymnasieskolernes undervisningsinspektør hr. Sigurd Højby retter jeg også en hjertelig velkomsthilsen, ligesom jeg takker de skoleledere: rektorer og skoleinspektører, der er kommet til stede. Velkommen til de mange gamle elever, som med formanden for Efterslægtssamfundet i spidsen trofast har givet møde sammen med en række af skolens tidligere lærere og lærerinder. Jeg beklager, at skolen på grund af pladsmangel har måttet meddele forældrene, at vi ikke kunne tage imod dem før ved en koncert i morgen aften. Forældrene er dog i dag repræsenteret ved skolenævnsmedlemmerne, som vi altid glæder os over at se på skolen.

Dagens forelæsning vil blive holdt af en af skolens gamle elever, museumsdirektør Sigurd Grieg fra Lillehammer. Da vi på 175-årsdagen gerne ville hædre skolens første leder, nordmanden Edvard Storm, er vi lykkelige over, at en af Storms landsmænd, der også har haft intim forbindelse med Efterslægtsselskabets Skole, vil tale her i dag.“

Derefter fremførte kor og orkester under organist Henning Wesch's ledelse Ipsen og Barnekow: „Var de ej alle sole“ og „Så rinder timer og dage“ samt Garff og Wesch: „Grene“.

Efterslægtsselskabets formand, overretssagfører Holger Hede talte derefter: „Som det allerede er nævnt, var det Selskabet for Efterslægten, der blev stiftet i dag for 175 år siden. Selskabets smukke bomærke findes over scenen her i aulaen, og på det kan man læse datoen 4. marts 1786. Det var Selskabet, der i over 100 år drev skolen, og Selskabet har stadig forbindelse med skolen og med eleverne, efter at de er gået ud af skolen, idet Selskabets midler nu anvendes som studielegater for studenter her fra skolen.

Efterslægtsselskabet vil gerne i dag forære skolen dette portræt. Det er malet af Jørgen Roed, og det forestiller etatsråd Brix, der var skolens bestyrer fra 1851–92. Brix var en fremragende leder, og på hans forslag blev skolen udvidet til et gymnasium. Han var i øvrigt en anset og virksom mand, medlem af Landstinget, senere af Folketinget, og tillige medlem af Borgerrepræsentationen i København. Når Efterslægtsselskabet i dag kan forære skolen dette portræt, kan vi takke lektor Hatting derfor. Han gik for et års tid siden gennem en af smågaderne i den indre by og fandt i en lille kunsthandel dette billede hængende oppe under loftet uden ramme. Han mente, det forestillede Brix. I kunsthandelen havde man købt det på en auktion blot som et mandsportræt. Billedets skæbne blev nu grundigt undersøgt. Det viste sig, at etatsråd Brix' datter havde testamenteret det til Randers museum i 1945, og at museet havde solgt det på en auktion for 210 kr. ÷ omkostninger for transport.

Maleriet bliver nu anbragt i den skole, hvor Brix havde sin gerning i 41 år. Jeg beder Dem, rektor, på skolens vegne modtage dette billede af en af de mange fremragende skoleledere, der har været med til at føre skolen frem til den store anseelse, som skolen nyder i dag.“

Derefter talte skoledirektør Olaf Petersen :

„Jeg har den ære i dag at bringe Efterslægtsselskabets Skole en hilsen fra Københavns kommune og Københavns kommunale skolevæsen med en varm og hjertelig tak for den rige kulturindsats, der tog sin begyndelse for 175 år siden. Det 18. århundrede gik på hæld, alle de nye tanker om frisind, frihed, tolerance, humanisme, menneskeret og menneskeværd havde flagret over Europa fra England og Frankrig, havde nået Danmark og udkrystalliseret sig som moderne livsanskuelse hos en kreds af mænd, der brændte efter at virkeliggøre idealerne. 4. marts 1786 stiftede disse mænd „Selskabet for Efterslægten“, og 2 måneder senere fremsatte lægen, digteren og menneskevennen Tode forslag om skolens oprettelse – 3 år før den franske revolution. Hvorfor en skole? Det var en tid med kulturbrydninger, med omvurdering af værdier, en tid, der indeholdt

lignende problemrækker, som vor egen tid; og ligesom det er naturligt i dag at lade søgelyset spille på undervisnings- og uddannelsesproblemerne, d.v.s. idealer, der er ved at tage form, så var det naturligt i 1786, at det 18. århundredes fornuftsbestemte idealer og menneskekærlige følelser søgtes realiseret for Efterslægten – som det hed i tidens sprog: „Non Nobis“. Programmet ligger i Todes krav om en realskole, en betegnelse, der i 1786 var meget stærkere ord end i dag. Det var en fanfare, et livsanskuelsesprogram, der var sat på dagsordenen. Vi ville i dag sige en livsnær skole med tyngdepunktet i hverdagen, i arbejdsdagen og dens krav. Efterslægtsselskabets Skole var moderne i 1786, forsåvidt som den ville bringe tidens ånd i formel, gøre den anvendelig og frugtbar. Skolens mål skulle være at gøre eleverne til gode mænd og nyttige borgere; der skulle undervises i naturfag og levende sprog, religionsundervisningen skulle være frivillig, da skolen skulle være for borgere af forskellig trosbekendelse. Der skulle også være undervisning i gymnastik og et mekanisk håndarbejde. Man nåede ikke alt i 1786, men det skal ikke lastes mændene bag skolen fra den tid. – I dag i en lignende tid prøver vi at formulere tilsvarende realisationsmuligheder for ungdommen i Atom- og T.V.-alderen.

Jeg bringer en varm hilsen og en stor tak til den institution, der havde mod til at gå forrest i 1786. Måtte der stå mennesker med tilsvarende mod bag idealerne i 1961.

Til lykke!“

Nu sang det store kor (200 elever), ledsaget af skoleorkestret (34 musici) Verdi: Triumfmarch af „Aida“.

Herefter holdt Museumsdirektør Grieg 4. Marts-talen:

„Jeg står her med bevæget sind og mindes barneårene i denne skole, hvis elev jeg var fra 1906–07 og fra 1908–13, en blandt det sidste studenterhold fra skolen på Østergade.“ Taleren gav et humorfyldt billede af denne skole og af livet i København i hans skoletid. Han nævnte de mange minder om Edvard Storm, der knyttede sig til Østergadeskolen, og mindedes, at Vilh. Andersen, som holdt 4. marts-talen ved 125-års jubilæet i 1911, havde indledt med at citere ordene fra Oehlenschlägers 4. marts-tale om Edvard Storm: „Som en Sokrates vandrede du iblandt os.“ – Hovedtrækkene af direktør Griegs tale om Storm gengives her efter en kronik i det norske blad: Aftenposten:

„Idag, 4/3 1961, avsløres i *Efterslægtsselskabets skole i København* en bautasten til minne om skolens første bestyrer, den norske dikter Edvard Storm (1749–1794), Sinclar-visens dikter. Skolens

gamle elever er gått sammen om å reise en bautasten hentet fra Storms hjembygd i Vågå. Avsløringen skjer på Efterslægtsselskabets skoles stiftelsesdag.

Da jeg har vært elev av Efterslægtsselskabets skole fra 1908–1913, gav arbeidskomitéen meg i oppdrag å skaffe en bautasten fra Vågå. Takket være prost Nils Berg i Sel, lyktes det å komme i forbindelse med gårdbruker Olav Gjesling Sandby, som har gjort stenen klar og ekspedert den til Danmark. Stenslaget er lys sparagmitt – samme slags sten som i Storm-monumentet i Vågå. Den er 2.10 m høy og bærer Edvard Storms fødsels- og dødsår (1749/94) og innskriften: „Han gav tidens tanker form“ som er hentet fra Alfred Ipsens 4. mars-kantate fra 1911.

Årene fra 1769–1772 bodde Edvard Storm på Regensen i København, men noen embedseksamen kom han aldri til å ta. I sin fritid dyrket han litterære interesser og teatret. Han levde av å undervise og å oversette, bl. a. oversatte han Voltaires brever.

Edvard Storm hadde etterhånden vunnet en aktet stilling i Københavns litterære kretser, og han stod i vennskapelig forhold til atskillige av samtidens beste menn. Vår dikter ferdedes i to klubber, dels i „Det harmoniske Selskab“, hvis formann han var en kort tid, og særlig i „Drejers Klub“. Men til tross for at Storm i utpreget grad følte seg som nordmann, var han ikke medlem av „Det norske Selskab“ hvor Wessel som kjent spilte hovedrollen. En av grunnene til Storms tilbakeholdenhet overfor „Det norske Selskab“ var dets kritiske innstilling overfor den store, danske dikter Johannes Ewald, som Storm beundret.

I 1785, året før „Selskabet for Efterslægten“ ble stiftet, sendte Storm ut sine „Samlede Digte“; bortsett fra en del salmer og senere dikt og skuespillet „Erats“ fra 1791, kom skolearbeidet til å fylle resten av hans liv fra 1786/94.

En av de oppgaver Efterslægtsselskabet stilte seg ved siden av å drive sin realskole, var å søke å erstatte datidens gateviser som ofte vakte forargelse, med en rekke nye viser som kunne bli populære. Mellom 1786 og 88 ble det sendt ut 17 viser til salgs på gatene, hvorav 14 var skrevet av Storm. Den beste av disse, ja en av samtidens beste romanser, er utvivlsomt diktet om hr. Sinclair, visstnok fra 1781, men trykt første gang i 1782. Det er minnene fra Gudbrandsdalen som danner utgangspunktet for Storms nu så navnkundige vise, som iallfall i min barndom ofte blev sunget i Norge, men som man nu hører altfor sjelden. Vi får høre om hr. Sinclair som drog over saltet hav og fant sin grav blant „Gulbrands Klipper“. Tradisjonen om kampene ved Kringen hadde alt fra barneårene fylt

Edvard Storms sinn med patriotisk stolthed, og det er klang og varme i diktet.

Sinclar-visen ble hurtig utbredt både i Danmark og Norge, og den har bevart sin popularitet helt til våre dager i begge land.

Ivar Kleiven har samlet hele den folkelige tradisjon om Sinclair-slaget ved Kringen i året 1612. Som vi nu vet, var Sinclair bare sjef for ett av de kompanier av leiesoldater som den svenske konge, Gustaf Adolf, hadde latt verve i Skottland, og eet av disse kompanier kom i land i Romsdalen. Tradisjonen forteller at de egentlig bare ønsket å oppnå fri gjennomgang til Sverige.

Yngvar Nielsens skildring av Skottetoget er mer nøktern enn den vi møter hos Kleiven. Vi henter derfor noen opplysninger om det historiske forløp av den dramatiske hendelse som er skildret i Sinclair-visen. Svenskekongen Gustaf II Adolf, hadde som leder av de svenske vervinger i Skottland Sir James Spens of Wormiston, som snart var i skotsk, snart i svensk tjeneste, men som døde som svensk statsborger og baron. Han opptrådte ikke selv som verver, men fant det formålstjenlig å overdra dette til oberst Andrew Ramsay. Dennes bror, Sir John Ramsay, var en av kung Jacobs yndlinger. Først da dette var for sent, oppdaget kongen hva som var skjedd. Kong Jacob så ikke med blide øyne på disse foretagender, særlig fordi ververne opptrådte hensynsløst og presset folk til å la seg verve, og dels fordi de hadde leiet alskens løst pakk.

Da de skotske myndigheter var blitt oppmerksom på saken, forsøkte de å stanse eksporten av leietropper. Men forut for denne aksjon, var 300 mann sluppet ud av riket. Det var skotske leiesoldater, som var kommet ombord i tre skip. Overledelsen havde oberstløytnant Alexander Ramsay, under ham stod fem kompanisjefer, hvorav Georg Sinclair var den ene. Sammen med George Hay fikk han sine folk ut fra Caithnes i Skottland den 2. august 1612. Tre uker senere nådde skipene inn i Romdalsfjorden. Den 19. og 20. august landsatte de tropperne på Klungnes under Skothammeren ved Isfjordens innløp. Skottene tvang her en norsk bonde, Per Klones, til å vise dem veien fra Romsdalen og opp til Lesja. Derfra gikk marsjen videre ned gjennom Dovre prestegjeld. Skottene oppførte seg langt mer disiplinert enn norske og svenske bønder pleiet å gjøre når de gjorde innfall i hverandres bygder. Det er slett ikke riktig når den folkelige tradisjon i Gudbrandsdalen og Edvard Storm i sin Sinclair-vise, forteller at skottene herjet og brente. En offisiell norsk rapport, som ble avgitt noen få uker efter gjennommarsjen vet å fortelle at skottene aldeles intet havde „brænt, myrdet eller ødelagt hverken udi Romsdalen, eller Gudbrandsdalen, uden alene

en dansk mand, som bor på Romsdalen ved navn Søren Setnes“.

Men hvor lempelig skottene enn fo'r frem, ble de likevel oppfattet som landets fiender, og bøndene i Gudbrandsdalen samlet seg til forsvar. Nu skal ikke vi legge altfor megen patriotisme i dette, den norske nasjonalfølelse var lite utviklet i 1600-årenes første halvdel, hvis den overhodet var til, – men bøndene var redde for å få sine gårder ødelagt og miste sitt rørlige gods og tryggheten for kvinner og barn.

Sikkert er det at de opptrådte med prisverdig raskhed – og dette trek i bildet har iallfall Storm 150 år senere fått med i sin Sinclair-vise. Dølene fra Lesja, Dovre og Vågå samlet seg under ledelse av lensmann Lars Haagaa. Senere kom folket fra Søndre Gudbrandsdal med i reisningen, for eks. Bønder fra Fron og Ringebu – og endelig folk fra Lom, øverst i Gudbranddalens vestlige del. Bøndene valgte Kringen til det sted hvor de ville møte skottene. Det er et bestemt punkt i Bredebygden i Sel, hvor man den dag i dag kan iagttå den smale passasje med elven på vestre side og den gamle vei øst for den nåværende hovedvei. Og den elv det her er tale om, er jo Gudbrandsdalslågen. Den gamle vei gikk her ned i en dokk og steg så igjen. Ovenfor denne dokk, oppe på den skrånende fjellside, hadde bøndene lagt en stor tømmervelte som på første signal kunne veltes ned over fienden. Etter den folkelige tradition var det en seterjente, Pillar-Guri, som fra en plass på vestsiden av Lågen blåste i sin lur for å gi signal til bøndene om skottenes fremmarsj. Sikkert er det at bakholdsangrebet var vel forberedt, da skottene 26. august 1612 kom marsjerende. Bøndenes styrke var omkring 500 mann, så det var ikke noen stor heldedåd å gjøre det av med 300 skotter, selv om disse var profesjonelle landsknekter.

Vi skal derfor ikke overvurdere denne trefnings betydning og gjøre den til en nasjonal stordåd slik som Edvard Storm og hans samtid gjorde. De fleste av de skotter som overgav seg ble merkelig nok skutt ned etterpå. Bare 18 mann av fangene ble sendt til Akershus festning ved Oslo, mens offiserene ble sendt videre til København. Enkelte soldater bosatte seg i Gudbrandsdalen, mens flere av offiserene senere gikk i dansk tjeneste. Hay og Sinclair var mellom de falne.

Når hele denne trefning av den nyere tids tradisjon har fått et oppsiktvekkende preg og er blitt fremstilt som en nasjonal stordåd, skyldes dette først og fremst Edvard Storms „Sinclar-vise“. Storm var selv meget stolt over å ha skrevet Sinclar-visen, og da han i 1785 sendte ut sine „Samlede Digte“ lot han boken utstyre med en vignett som gjengir Sinclair-støtten ved Kringen.

„Non nobis“ ikke for oss selv, står det i Efterslægtsselskabets segl med relieff av gartneren som poder et friskt skudd på den gamle stamme. Det er tegnet av professor Nicolaj Abildgaard og utført av medaljøren David Aron Jacobsen. Dette skjønne valgsprog, „Ikke for oss selv“, kan den dag i dag stå som et lysende minneord over dikteren Edvard Storms gjerning i denne skole.“

Efter 4. marts-talen fremførte Efterslægtssamfundets formand, landsretssagfører Kai G. Jensen, en lykønskning fra skolens gamle elever og meddelte, at disses gave til skolens jubilæum, en mindesten for Edvard Storm, rejst i skolegården, ville blive overgivet til skolen efter højtideligheden i aulaen.

Derefter bragte Susanne Noesgaard, elev i II g, en lykønskning fra skolens nuværende elever.

Rektor afsluttede sammenkomsten i aulaen: „Jeg har en mangfoldig tak at fremføre. Først takker jeg dem, der her fra talerstolen har bidraget til at gøre dagen festlig. Tak til skoledirektøren for de hjertelige ord om skolens fremsynede stiftere og de gode ønsker for skolens fremtid. Derefter tak til de 4 „Efterslægtere“, der har bragt skolen deres hilsen. Den første – fra årgang 1910 – overretssagfører Holger Hede har på Efterslægtsselskabets vegne skænket skolen et meget værdifuldt maleri, hvis tilvejebringelse i sandhed er interessant. Jeg takker for gaven og de smukke ord, der ledsagede den, ligesom jeg takker Efterslægtsselskabet for den usvækkede hengivenhed, Selskabet stadig viser den skole, som bærer dets navn. Tak til repræsentanten for årgang 1923, landsretssagfører Kai G. Jensen, for hans hilsen på de gamle elevers vegne og for det initiativ og giversind, der er vist af skolens gamle drenge ved tilvejebringelsen af det minde for Edvard Storm, der om et øjeblik skal afsløres i skolegården. Tak til Susanne for de nuværende elevers lykønskning; at denne hilsen fremføres af en pige, kan tages som et vidnesbyrd om, at vor traditionsrige skole ingenlunde er stivnet i bevidstheden om, at den i 172 år har været en decideret drengeskole.

Sluttelig vender jeg mig til årgang 1913, dagens forelæser, museumsdirektør Sigurd Grieg. Jeg takker Dem, fordi De har villet tage den lange rejse herved til Deres gamle skole. Vi kunne ikke til festligheden i dag have fået nogen bedre taler. De leder det enestående museum på Maihaugen i Lillehammer, hvor Gudbrandsdalen, Edvard Storms hjemsted, er levendegjort gennem et væld af værdifulde kulturminde, og De repræsenterer ligesom Edvard Storm kulturfællesskabet, som Danmark ikke blot havde før 1814, men stadig har med det land, der står os så inderligt nær: Norge.

Jeg har endnu den glæde at takke for de talrige gaver og hilsener, som i form af billeder, medaljoner, bøger, blomsterhilsener, breve og telegrammer er kommet til skolen fra skoledirektionen, skole-nævnet, andre skoler, forældre, gamle elever og venner af skolen i Danmark og Norge.“ Rektor sluttede med at læse nogle norske telegrammer, bl. a. fra Storms fødeby Vågå. I erindringen om, at Efterslægtsselskabets Skole var det sted, hvor der først indførtes frikvarterer, sendte „Foreningen til frikvarterenes forlængelse ved Tønsberg højere skole sin hilsen til jubilæet og takker for utført pionergjerning“.

Man sang „Kong Kristian“ og gik derefter ud i skolegården, hvor mindstensafsløringen fandt sted.

Landsretssagfører Kaj G. Jensen udtalte her :

„På gamle elevers vegne har jeg den glæde at overgive skolen denne smukke sten som minde om skolens første leder. Den er rejst, sådan som den er hugget ud af klippen i Storms fødeegn, uden tilvirkning af nogen art.

Vi håber, at stenen for os alle stedse må stå som et minde om en mand, der aldrig tænkte på sig selv, men altid på „Efterslægten“.

Jeg vil bede direktør Sigurd Grieg, der har været os overordentlig behjælpelig, om at foretage selve afsløringen.“

Direktør Sigurd Grieg :

„De gamle elever fra Efterslægten har gjort mig den glæde og ære, at jeg skal foretage afsløringen af den sten, som vi har hugget ud af klippen i Norge, og som skal stå som et symbol på Edvard Storms virke ved denne skole.

Enhver nordmand, som står foran denne sten og læser den pom-pøse indskrift, må føle det omtrent på samme måde, som når norske står foran Holbergs grav i Sorø.

Det er et lyspunkt med mindet, som fortæller om et kulturfællesskab, som det var omkring 1814, og som igen blev gjort levende i tiden efter 1940, da danske hjalp norske skolebørn.

Vi lader dækket falde og læser den smukke indskrift. Her står hans navn med guldbogstaver. Han gav tidens tanker form.“

Rektor :

„På skolens vegne takker jeg de gamle elever for mindestenen. Jeg lover, at vi her på Efterslægtsselskabets Skole vil værne om den. Den står i skolegården ikke blot som et mindesmærke for skolens første leder – den norske digter og pædagogiske foregangs-

mand, det fine og gode menneske Edvard Storm – men også som et vidnesbyrd om kulturfællesskabet mellem Danmark og Norge. Herved virker stenen som en inspiration for skolens elever i nutid og fremtid.“

Fru Grieg lagde blomster ved stenen og udtalte :

„Dese små blomster vil først og fremmest være en hilsen til digteren Edvard Storm fra hans hjemstavn i Gudbrandsdalen, men de skal også være et pant på den store taknemlighed, som vi nordmænd føler overfor danske, fordi de i så rigt mål bevarede vor tradition og gav grobund for kunst og videnskab, som havde små kår hjemme i Norge dengang. – Videre skal de også være pant på den venskabsfølelse, som gudskelov fremdeles eksisterer mellem Danmark og Norge.“

Højtideligheden i skolegården sluttede med, at skolens lille kor sang nogle vers af Storms Zinklarvise.

Derefter samledes de indbudte gæster og lærerne til vin og kranseskage på lærerværelset, medens skolens elever festede med dans og forfriskninger i aulaen.

Om aftenen havde Efterslægtssamfundet arrangeret fest på skolen for gamle elever, lærere og elever i III g. Tilslutningen var overvældende, begge gymnastiksale måtte tages i brug ved spisningen. Her holdt dr. phil. Alf Henriques hovedtalen. Endvidere taltes der bl. a. af landsretssagfører Kai G. Jensen, direktør Ths. Sonne, lektor Hatting, inspektør Gunner Jensen og rektor. Der blev sunget flere til lejligheden skrevne sange. Senere samledes man i aulaen, hvor et i dagens anledning af Bent Krøyer Andersen skrevet festspil blev opført med forfatteren og en række andre gamle elever som aktører.

Den festlige aften sluttede med dans og kammeratligt samvær.

Afgangsprøverne 1960.

Studentereksamen :

Den nysproglige linie :

Andersen, Børge : mg (14,06), Buchwald, Hans Detlev v. : mg ÷ (13,64), Christensen, Finn-Åge : mg (13,71), Frederiksen, Flemming : mg (13,93), Hansen, Erling : g+ (12,87), Hansen, Mogens Kock : mg (13,96), Hansen, Preben : mg+ (14,42), Michaelsen, Per Eigil : mg ÷ (13,32), Nielsen, Søren : g+ (12,92), Pedersen, Kjeld : mg+ (14,25), Svendsen, Erik Norman : mg (13,74).

Den matematisk-naturv. linie :

Afdeling A :

Andersen, Gunnar : mg (13,70), Andersen, Kjeld Strandberg : mg (13,83), Bech, Niels : mg (14,05), Brandt, Jørgen Unmach : mg (14,08), Brinch-Clausen, Bjørn. mg (13,73), Cramer-Petersen, Lars : mg ÷ (13,00), Domdal, Per : mg ÷ (13,14), Hansen, Finn : mg (13,95), Jacobsen, Svend : mg (14,12), Jessen, Max : mg (13,95), Kummerfeldt, Palle : mg ÷ (13,41), Kyst, Ebbe : mg ÷ (13,57), Nielsen, Bjarne Helviig : mg+ (14,20), Nielsen, Erik : mg ÷ (13,58), Olsen, Finn : mg+ (14,22), Pedersen, Jørn : mg ÷ (13,13), Persson, Per : mg+ (14,30), Petersen, Jan : mg ÷ (13,62), Sommer, Sven : mg ÷ (13,39), Sterregaard, Flemming : g+ (12,88), Wolfsberg, Ulf : mg ÷ (13,04).

Afdeling B :

Andersen, Bo : mg (14,03), Andersen, Niels Erik : mg+ (14,26), Asmussen, Jan : mg+ (14,32), Bertelsen, Jens : g+ (12,99), Christensen, Birger : mg (14,10), Fallov, Joel : mg (13,99), Gjerlufsen, Viggo : mg ÷ (13,38), Guldager, Flemming : mg ÷ (13,04), Hansen, Bengt Høeg : mg ÷ (13,45), Hansen, Leo : mg ÷ (13,44), Hansen, Mogens : mg (14,13), Hegerlund, Ole : mg ÷ (13,30), Jacobsen, Jens : mg+ (14,23), Jensen, Erik Lundgård : mg+ (14,34), Jensen, Ole Hastrup : g+ (12,49), Johansen, Jørgen : mg ÷ (13,63), Krüger, Torben : g+ (12,77), Larsen, Preben Skov : mg ÷ (13,43), Miene, John : mg ÷ (13,49), Mikkelsen, Erik : mg+ (14,43), Petersen, Ole Buhl : g+ (12,65), Wittrock, Claus : mg ÷ (13,59).

Afdeling C:

Andersen, Jørgen Bäsch: mg (14,05), Bærentzen, Claus: mg+ (14,19), Dithmer, Mogens: g+ (12,85), Emborg, Morten: mg÷ (13,59), Hansen, Steen Hardy: mg÷ (13,37), Hansen, Svend Krarup: mg÷ (13,37), Hammelgård, Leif: mg (13,74), Høpner, Finn: g+ (12,99), Jørgensen, Ove: g (12,22), Larsen, Gunnar Bødker: mg÷ (13,35), Marcussen, Henning: mg+ (14,32), Mortensen, Finn: mg÷ (13,43), Nielsen, Preben: mg÷ (13,33), Nissen, Birge Knudsen: mg (13,91), Pedersen, Bjarne: mg÷ (13,06), Pedersen, Karl Chr.: mg (13,94), Petersen, Bent: mg (13,86), Sponholtz, Jørgen: mg÷ (13,08), Strandberg, Per: mg (13,91), Villif, Kurt: mg÷ (13,29), Willumsen, Jan: mg÷ (13,59).

Realeksamen:

Bak, Mogens: mg÷ (13,41), Bjerrum, Steen: mg÷ (13,62), Bornø-Frederiksen, Steffen: g (11,79), Brunemark, Ole: mg (13,88), Bruun-Møller, Søren: mg÷ (13,04), Christensen, Børge: mg÷ (13,53), Christensen, Ole: g+ (12,77), Elming, Henrik: mg+ (14,26), Garbers, Peter: mg÷ (13,12), Hansen, Jørn: g+ (12,78), Haargaard, Jørn: mg÷ (13,17), Jacobsen, Jørgen: mg÷ (13,64), Jensen, Steen: mg÷ (13,30), Kirk, Børge: mg÷ (13,45), Mikkelsen, Steen: mg÷ (13,04), Nielsen, Aage: mg÷ (13,40), Nielsen, Erik Grenaa: mg÷ (13,25), Nielsen, Erling: mg+ (14,19), Nielsen, Richardt: mg÷ (13,53), Nielsen, Ulrich: mg÷ (13,62), Schumacher, Niels Ulrik: g+ (12,69).

Skolenævnet.

Det i henhold til den gældende lovgivning valgte skolenævn består af følgende medlemmer: afdelingsbestyrer *E. J. Møller* (formand), politiadvokat *N. A. Poulsen*, bogholder *A. Andreassen*, bogtrykker *E. Kandrup* og pastor *Uno Paulsen*. Skolen er repræsenteret ved rektor, inspektør *Gunner Jensen* og lektor *P. Poulsen*.

I forbindelse med den årlige forældreuge i tiden fra 31. oktober til 5. november afholdtes et forældremøde den 3. november, som sædvanlig med stor tilslutning.

Der indledtes med et møde i skolens aula, hvor skolens læge, dr. med. Keiser-Nielsen holdt et causeri med lysbilleder om sin virksomhed i Indien for Verdenssundhedsorganisationen.

Ved mødet besluttede man enstemmigt at oprette et forældrefond, først og fremmest til støtte for skolens week-endhytte.

Derefter benyttede forældrene sig i rigt mål af lejligheden til at tale med skolens lærere.

Efter mødet deltog de fleste af forældrene i et fælles kaffebord.

Endvidere afholdtes den 22. februar 1961 et særligt møde for forældrene til eleverne i 4. ml. Her redegjorde rektor Jørgensen for de synspunkter, der må anlægges ved elevers opflytning i gymnasium og realklasse, hvorefter forældrene havde lejlighed til at tale med lærerne.

Skolens lærere.

- Rektor*, dansk i II g. m. a., I g. s. a. og m. d., religion i II g. s. a.
- Lektor *Hermod Andersen*, naturfag i II g. s. a., I g. s. a., m. b. og m. d., geografi i r., gymnastik i III g. m. b., m. a., m. b. og r.
- Lektor *M. H. Assingbæk*, naturfag i III g. m. a. og b., II g. m. b. og I g. m. a., naturhistorie i 3. ml. a. og b., Geografi i 4. ml. a. og 3. ml. a. og b.
- Adjunkt, frk. *A. Andersen*, naturlære i III g. m. b., II g. m. a., matematik i II g. m. c.
- Adjunkt, frk. *H. Berntsen*, fransk i III g. m. a., I g. s. b. og m. c., gymnastik i III g. s., m. a. og m. c., II g. s. a., s. b., m. a., m. c., 3. ml. a. og b.
- Lektor *O. Brünnich Nielsen*, matematik i II g. m. b., I g. m. b. og c., tegning i 3. ml. a. og b.
- Lektor *E. Didriksen*, tysk i III g. s., II g. s. b., I g. m. a., b., c. og d., 3. ml. a., latin i III g. s., II g. s. b., I g. s. b., 4. ml. b.
- Lektor *E. Garby*, matematik i III g. m. b., I g. m. a., r. og 4. ml. b.
- Lektor *E. Giødesen*, engelsk i II g. m. a., I g. s. a., r., 4. ml. b., religion i III g. m. a., II g. m. a., I g. s. a., 4. ml. a og b., 3. ml. a.
- Lektor *J. Hatting*, historie i III g. m. b. og c., II g. s. a., m. a. og c., I g. s. a., m. a. og d., 3. ml. a., oldtidskundskab i III g. m. b., II g. s. a og m. c., I g. s. b. og m. d.
- Adjunkt *K. Hemmingsen*, naturfag i III g. s., III g. m. c., II g. s. b., m. a. og c., I g. s. b. og m. d., geografi i 4. ml. b., naturlære i r., 4. ml. a. og 3. ml. a., naturhistorie i r., 4. ml. a. og b., gymnastik i 4. ml. b.
- Lektor, dr. phil. *T. Hermann*, fransk i III g. s. og m. b., II g. s. a. og m. b., latin i II g. s. a. og I g. s. a.
- Lektor *J. Himmelstrup*, dansk i III g. s. og m. b., II g. s. b., I g. m. a., engelsk i I g. m. a., c. og d. og 3. ml. b.
- Inspektør *G. Jensen*, dansk i 4. ml. a. og b., fransk i r., latin i 4. ml. a., historie i r., 4. ml. a. og b., 3. ml. b.
- Adjunkt *H. A. Koefoed*, dansk i III g. m. a., II g. m. b., engelsk i II g. s. b., tysk i r., 4. ml. a.
- Lektor, frk. *R. Lorentzen*, dansk i II g. m. c., I g. s. b., r., engelsk i II g. m. c., I g. m. b., 3. ml. a.

- Sløjdlærer *H. J. Mogensen*, sløjd i 4. ml. a. og b., 3. ml. a. og b.
 Lektor *H. Müller*, historie i III g. s. og m. a., II g. s. b. og m. b.,
 I g. s. b., m. b. og m. c., oldtidskundskab i III g. s. og m. a., II g.
 s. b. og m. b., I g. m. b.
- Cand. mag. *Børge Bøgsted Møller*, fransk i III g. m. c., II g. m. a.
 og c., I g. m. b. og d.
- Lektor *S. Møller*, matematik i III g. m. a. og c., I g. m. d., 3. ml. b.
 Adjunkt, fru *L. Perch Nielsen*, naturlære i II g. m. c., I g. m. d., 3.
 ml. b., matematik i II g. m. a.
- Lektor *J. Olsen*, dansk i II g. s. a., 3. ml. a., fransk i II g. s. b.,
 I g. s. a. og m. a., oldtidskundskab i III g. m. c., II g. m. a., I g.
 s. a., m. a. og m. c., religion i III g. m. b. og c.
- Lektor *P. Poulsen*, naturlære i III g. m. a., II g. m. b., I g. m. c.,
 4. ml. b.
- Adjunkt *A. Rasmussen*, engelsk i III g. s., II g. s. a. og m. b., I g.
 s. b., gymnastik i II g. m. b., I g. s. b. og m. c.
- Adjunkt *P. E. Stentsøe*, naturlære i III g. m. c., I g. m. a. og b.,
 matematik i 3. ml. a.
- Lektor *V. Stærmosse*, tysk i II g. s. a., m. a., b. og c., I g. s. a. og b.,
 4. ml. b. og 3. ml. b., engelsk i 4. ml. a.
- Adjunkt *E. Thastum*, dansk i III g. m. c., I g. m. b. og c., 3. ml. b.,
 religion i III g. s., II g. s. b., m. b. og c., I g. s. b., m. a., b., c.
 og d., 3. ml. b., gymnastik i 4. ml. a., 3. ml. a. og b., skrivning i
 3. ml. a. og b.
- Sanglærer, organist *H. Wesch*, sang i III g. s., m. a., b. og c., II g.
 s. a. og b., m. a., b. og c., I g. s. a. og b., m. a., b., c. og d., r.,
 3. ml. a. og b.
- Overlærer *A. Winther Pedersen*, matematik i 4. ml. a., gymnastik i
 III g. s., m. a. og c., II g. s. a. og b., m. a. og c., I g. m. d.
- Overlærer, fru *Baltzer*, Brønshøj skole, håndarbejde med pigerne i
 3. ml. a. og b.

Fra 1. marts 1961 forlod overlærer *Charles Simonsen* skolens tje-
 neste efter en langvarig sygdomsperiode.

Hr. Simonsen blev ansat ved Efterslægtsselskabets Skole i 1919
 og kunne således i 1959 fejre 40-års jubilæum som lærer ved skolen.
 I sine undervisningsfag: gymnastik, fysik og regning-matematik yde-
 de overlærer Simonsen et energisk og dygtigt arbejde. Hans under-
 visning i boldspil var landskendt, og hans indsats for Efterslægtsens
 Boldklub enestående og højt værdsat. Han interesserede sig over-
 ordentligt for sin skole og dens elever, deltog gennem mange år i

inspektionsarbejdet og foretog til stadighed udenlandsrejser med sine elever ; disse følte sig da også stærkt knyttet til ham.

Skolen bringer hr. Simonsen en hjertelig tak og ønsker ham et langt og lykkeligt otium.

Fra 1. januar 1961 udnævntes lektor *Svend Møller* til afdelingsleder i matematik ved Danmarks Lærerhøjskole. Hr. Møller, der blev ansat ved Efterslægtsselskabets Skole 1. august 1957, vil blive savnet meget her, hvor han har ydet et fremragende arbejde og i høj grad gjort sig respekteret og afholdt af såvel elever som kolleger. Skolen ønsker hr. Møller til lykke med den hæderfulde udnævnelse og takker ham for 4 gode år ; for den hjælp, han har ydet skolen ved at fortsætte undervisningen i 2 III g-klasser skoleåret ud, bringer skolen ham en særlig tak.

Fra 1. februar 1961 beskikkede undervisningsministeriet lektor *Hermod Andersen* som faglig medhjælper i drengegygnastik hos undervisningsinspektøren for gymnasieskolerne. Skolen ønsker hr. Hermod Andersen hjertelig til lykke med den krævende stilling og glæder sig over, at han fortsat er knyttet til Efterslægtsselskabets Skole.

Fra 1. november 1960 udnævntes lektor *J. Hatting* til lektor i 26. lønklasse. I tiden 31. oktober-18. december 1961 opholdt hr. Hatting sig i New York som medlem af den danske F.N.-delegation.

Vikariater er i årets løb besørget af følgende stud. mag.'er : frk. *Lene Hansen, Ulf Rønnow, Hans Brønsted, Henry Rossle, Jens Winther, Mogens Carstensen, Axel Rischel* og *Bent Jørgensen* samt af følgende cand. mag.'er : frk. *Bodil Olsen, E. Wøllike Hansen* og *Niels Andersen* samt mag. scient. frk. *Susanne Simmelhag*.

Skolens læge er dr. med. *H. Keiser-Nielsen*, som har været assisteret af sundhedsplejerske frk. *L. Møller*.

Som lærerkandidater har følgende gennemgået kursus i praktisk undervisningsfærdighed : cand. mag. frk. *Bodil Olsen* (hos lektorerne *Himmelstrup, Olsen*, dr. *Hermann* og *Didriksen*), cand. mag. *Anne Marie Jacobsen* (hos lektorerne *Himmelstrup, Olsen* frk. *R. Lorentzen* og *Stærmose*), cand. mag. *Erin Wøllike Hansen* (hos lektorerne dr. *Hermann, Olsen* og *Hermod Andersen*), stud. mag. *Bent Jørgensen* (hos lektorerne *Hatting* og *Müller*).

Eksamensopgivelser.

III Gymnasieklasse.

Nysproglig afdeling.

Dansk (J. Himmelstrup). Borup Jensen og Falkenstjerne: Håndbog i dansk litteratur I (7. udg.), s. 52-78, 121-123, 176-180, 224, 226-228, 239-240, 259-261, 280-286, 352-355; II (6. udg.), s. 20-21, 66-70, 150-153, 167-169, 184-185, 186-190, 202-211, 269-276, 290-297; III (6. udg.), s. 1-10, 33-37, 39-41, 74-78, 102-105, 114-115, 125-130, 135-137, 144-147, 221-229, 307-308. En landsbydegns dagbog. En dansk students eventyr. Kejserens nye klæder. Nattergalen. Den grimme ælling. Klokken. Vinden fortæller om Valdemar Daae. Norsk: Borup Jensen og Falkenstjerne: Håndbog III (6. udg.), s. 333-334, 340-342, 349-352, 366-368. Svensk: Roi-kjer, Agerskov og Nørregård: Svensk læsebog (11. udg.), s. 5-23, 57-76, 125-130.

Tysk (E. Didriksen). Goethe: Urfaust (ved M. Branner og K. Pedersen), s. 15-22, 35-41, 49-50, 57-61, 64-65. Schiller: Maria Stuart, I 6; II 2, 3, 9; III 4; IV 6-10. Branner und Stærmose: Deutsche Klassiker (3. udg.), s. 88-96, 98-105, 159-161. Østergaard: Tyske digte (5. udg.), Goethe nr. 1, 3, 4, 16, 20, 21, 25, 26; Schiller nr. 4, 6; Heine nr. 2 c-d. Ring Hansen und Stærmose: Kulturgeschichtliche Lesestücke (1. udg.), s. 17-20, 38-40, 101-106, 152-154. Tonys erste Ehe (Winklers Buddenbrooks-udvalg): 48-51²⁷.

Engelsk (A. Rasmussen). Shakespeare: Julius Cæsar, s. 15-25, 56-64. Eliot: Murder in the Cathedral, s. 38-45, 77-88. Alving m. fl.: Two Centuries, s. 32-36, 42-43, 56-58, 73, 107-109, 153-155. Dickens, s. 74-88. Shaw: Arms and the Man, Act. I. Kjeldsen: 7 British short Stories, s. 9-17, 67-77. Ehlerm m. fl.: Contemporary Reader, s. 200-206. Aspects of British Life and Thought, s. 28-35, 109-123. Extracts from Four Modern Writers, s. 184-192.

Latin (E. Didriksen). G. Saxild og U. Østergaard: Cæsar, udvalg for gymnasiet, s. 20-23, 59-61, 70-73, 76-85 (4. linje), 96 (21. linje)-98 (11. linje). Karl Nielsen og Per Krarup: Latinsk læsebog for gymnasiet (2. udg.), s. 49-55⁶, 65-73, 119-125⁶, 240-248. Per Krarup: Romersk poesi (2. udg.), Ovid nr. 7.

Oldtidskundskab (H. Müller). Iliaden I og II (v. Østergaard). Odysseen V og VI (v. Østergaard). Kong Kroisos (v. Chr. Thomsen). Sofokles: Kong Ødipus (v. Thor Lange). Sokrates' forsvarstale samt følgende kunstværker: Vaphiobægrene, den geometriske stil, den archaiske kunst, Hefaistaion, Erechteion, Delfi og Olympia, teatret, diskoskasteren, spydbæreren, Paionios' Nike, attisk gravmæle, Praxiteles' Hermes, Lysippos' skraberer, Polyeuktos' Demostenes, alexandermosaikken.

Historie (H. Müller). Arentoft: Verdenshistorien ca. 1600–1789. Kierkegaard og Winding: Nordens historie 1660–1814 (i 3. udg., s. 109–150). Arentoft: Verdenshistorien efter 1914. Kierkegaard og Winding: Danmarks historie efter 1814. Kierkegaard, Lomholt-Thomsen og Winding: Danmark i dag. Befolkningen s. 7–13, Levevilkår s. 61–71, Borgerrettigheder s. 80–87, Folkestyrets opbygning s. 87–105 og 109–119, Statens og kommunernes opgaver s. 120–132 og 141–159. *Speciale: Den danske bondestands historie i de sidste 200 år*: Kilder V nr. 2, 4, 6–10, 17 og 25. Udskiftningskortet over Lystrup landsby 1782. Dk.'s hist. i billeder nr. 231 og 232. Målebordsblad over Årslev i nutiden. Korte uddrag af Randers og Vejle amtsbeskrivelser (1826), Hjørring amtsbeskrivelse (1828), Frederiksborg amtsbeskrivelse (1831), Svendborg amtsbeskrivelse (1837). Kilder IV s. 18–20 og 41–47. „Knud Kristensen fylder 60“, fødselsdagsinterview i Roskilde Dagblad 25/10–1940.

Naturfag (K. Hemmingsen). Lund: Biologi. Rehberg: Fysiologi (÷ 118–136, 141–144, 156–ud).

III Gymnasieklasse.

Matematisk afdeling a.

Dansk (H. A. Koefoed). Jensenius: Dansk Litteraturhistorie, Holberg og ud. Holberg: Erasmus Montanus. Blicher: En landsbydegns dagbog. Bang: Ved vejen. Falkenstjerne I¹¹, s. 27–34, 105–107, 113–116, 128–130, 165–166, 181–185, 212–213, 217–220, 231–232, 235–236, 250–252, 255–257, 265–267, 272–274, 290–291, 294–298, 306–307, 312–313, 320–322, 328–330, 374–375, 382, 385–386, 396–397. Falkenstjerne II⁹, s. 7–8, 32–33, 60–61, 80–83, 155–156, 170–174, 185–186, 204–205, 207–212, 263–267, 300–306, 307–310. Falkenstjerne III⁹, s. 25–30, 50–52, 91–95, 144–148, 245–247, 282–284, 287, 306–307, 342–344, 372–375, 376. Agerskov, Nørregård og Roikjer: Svensk læsebog¹⁰, s. 20–25, 27–33, 52–53, 87–98, 102–103, 104–105, 106–107, 120–122, 160–162, 189–193. Wilson og Egeland: Norsk for gymnasiet, s. 24–25, 81, 84–89. Falkenstjerne III⁹, s. 402–403, 437. Karlsson: Dansk grammatik (1953).

Oldtidskundskab (H. Müller). Som III g. ns.

Historie (H. Müller). Som III g. ns.

Naturfag (M. H. Assingbæk). Kristen Simonsen (ved Mogens Lund): Biologi (10.-11. udg.). Aug. Krogh og Brandt Rehberg: Menneskets fysiologi (13. udg.), s. 1-118, 136-140, 144-156.

Naturlære (P. Poulsen). *a. Fysik*. Th. Sundorph: Varmelære (7. udg.), s. 1-14, 20-28, 47-53. Th. Sundorph: Lyslære (6. udg.), s. 8-22, 35-49, 62-71. Th. Sundorph: Mekanisk fysik (8. udg.), s. 24-44, 51-54, 63-71, 73-87, 96-103. T. Larsen: Elektricitetslære (2. udg.), s. 11-30, 55-59, 91-108, 125-138, 171-192. F. Barmwater: Astronomi (8. udg.), s. 1-25, 40-48, 93-95. 1) Kogning ved lavt tryk, mættet vanddamps tryk. 2) Udvidelse for faste og flydende stoffer. 3) Lufttermometret, Gay-Lussac's love. 4) Normalmassefylde for alm. luft og CO₂. 5) Samlelinsens brændvidde. 6) Spektroskopet. 7) Substitutionsmetode, Wheatstones bro. 8) Joules lov, lampens anbringelse. 9) Faradays love. 10) Kompensationsmetoden. 11) Jordmagnetismens horisontalfeltstyrke. 12) Elastiske kræfter, harm. svingninger. 13) Matematisk og fysisk pendul. 14) Massefylde for faste og flydende stoffer. 15) Lydens hastighed i luft, glas og CO₂.

b. Kemi. K. Kobberø: Kemi (2. udg.), s. 19-28, 32-34, 40-62, 66-71, 74-81, 87-94, 104-109, 125-134, 143-154, 172-192.

Matematik (S. Møller). Albert Kristensen: Aritmetik og algebra I (5. udg.), §§ 4-6, 11-21, 46-53. Aritmetik og algebra II (5. udg.), §§ 1-26. Plangeometri og trigonometri (6. udg.), §§ 7, 14-46, 49-52, 65-67. Analytisk plangeometri (8. udg.), §§ 4-5, 32-49. Differential- og integralregning (5. udg.), §§ 1-2, 10-32. Stereometri (3. udg.), §§ 26-28, 43-53, 67-86, 89-90. Desuden opgives en dikteret tilskrift om integralet som grænseværdi for en sum [$f(x)$ kontinuert og monoton].

III Gymnasieklasse.

Matematisk afdeling b.

Dansk (J. Himmelstrup). Som III g. ns.

Oldtidskundskab (J. Hatting). Iliaden I, VI (v. Østerberg). Odysseen VI (v. Østerberg). Sofokles: Kong Ødipus. Herodots I bog (Kong Kroisos). Sokrates' forsvarstale (v. Holten Bechtolsheim). Bundgård: Den græske kunsts historie, s. 13, 32, 33, 56, 62, 66, 67, 69, 99, 103. Feidias, Akropolis, Parthenon, dorisk og jonisk stil, Skraberens, Demosthenes.

Historie (J. Hatting). Arentoft: Verdenshistorie 1878-1945. Kierkegaard og Winding: Nordens historie 1814-1939. Lomholt-Thom-

sen, Kierkegaard og Winding: Borger i dag, s. 13-60, 80-128, 152-160.

Speciale I. Danske landsbykirker. Thure Hastrup: Vore gamle kirker, s. 7-15, 30-64, 85-121. Danmarks historie i billeder, fig. 76, 77, 80, 81, 88, 96, 97. Desuden gennemgået Slangstrup, Hjørunde, Uvelse og Lyng kirker.

Speciale II. Tysk udenrigspolitik 1933-40. Grundbog: Storpolitik efter 1933 (udg. af Statsradiofonien). Elmelunde og Bøgebjerg, s. 5-13, 39-42, 61-117.

Naturfag (M. H. Assingbæk). Som a-klassen.

Naturalære (frk. A. Andersen). Th. Sundorph: Varmelære (8. udg.), s. 12-30, 33-36, 42-47. Th. Sundorph: Lyslære (6. udg.), s. 17-22, 31-56, 66-71. Th. Sundorph: Mekanik (7. udg.), s. 6-47, 73-87. Th. Sundorph: Elektricitet (10. udg.), s. 1-10, 25-58, 60-64, 95-109, 117-129, 176-183, 195-201, 203-211. Barmwater: Astro-nomi (8. udg.), s. 5-25, 33-37, 73-79. Øvelser: 1) Petroleums var-mefylde. 2) Faste stoffers udvidelse. 3) Atm. luft og CO₂'s normal-varmefylde. 4) Boyle-Mariottes lov. 5) Samlelinser. 6) Hulspejle, spredelinser og linsesystemer. 7) Ohms lov, modstande i lamper. 8) Faradays love. 9) Nernsts love. 10) Opvarmning ved gas og elek-tricitet. 11) Massefyldebestemmelser. 12) Elektronrør. 13) Gonio-spektrometret. 14) Fysiske og matematiske pendul. 15) Lydens hastighed.

b. *Kemi.* K. Kobberø: Kemi (2. udg.), s. 17-22, 29-48, 50-66, 74-87, 113-131, 135-142, 172-189.

Matematik (E. Garby). Albert Kristensen: Lærebog i aritmetik og algebra I (5. udg.), §§ 1-6, 11-21, 23-24, 38-41, 47-55, 67 (alt incl.). Albert Kristensen: Lærebog i aritmetik og algebra II (5. udg.), §§ 5-7, 14-22 (alt incl.). Albert Kristensen: Lærebog i plan-geometri og trigonometri (6. udg.), §§ 11-46, 49-52 (alt incl.). Al-bert Kristensen: Lærebog i analytisk plangeometri (8. udg.), §§ 9-14, 16-29, 32-49, 51 (alt incl.). Albert Kristensen: Lærebog i diffe-rential- og integralregning (5. udg.), §§ 6-16, 19-23, 25-31, 33-38 (alt incl.). Albert Kristensen: Lærebog i stereometri (3. udg.), §§ 26-28, 43-63, 74-87, 89-90 (alt incl.).

III Gymnasieklasse.

Matematisk afdeling c.

Dansk (E. Thastum). Jensenius: Dansk litteraturhistorie: Hol-berg og ud. Blicher: En landsbydegns dagbog (Falkenstjerne II⁷, s. 79-102). J. P. Jacobsen: Mogens. Ibsen: Vildanden. Falken-stjerne I¹¹, s. 49-56, 110-112, 117-120, 128-130, 166-168 (Hier-te-

Suk), 181-185, 195-200, 212-213, 230-232 (Svane-Sang), 235-236, 250-252, 294-298, 306-307, 328-330, 374-375, 394-396. Falkenstjerne II⁷, s. 2, 20 (Bekiendelse)-22 (Mindedig), 66-70, 134-136, 150-153, 166, 184-185, 202-211, 242-247, 297-303, 346-352. Falkenstjerne III⁷, s. 18-25, 39-41, 74-78, 102-105, 114 (Bekendelse)-115 (Kaldæa), 115 (Confiteor)-116 (Vælskland), 125-130, 135-137, 214-220, 256 (Det er Knud)-266, 323-324 (Jeg vælger mig). Svensk: Agerskov, Nørregård, Roikjer¹⁰, s. 9-11., 27-33, 42-44, 87-98, 106-107, 124-128, 160-62, 171-173, 189-193. Norsk: Wilson og Egeland 1954, s. 22-24, 37-38, 73-81, 92-96.

Oldtidskundskab (J. Olsen). Iliaden I, VI, Odysseen VI. Herodot: Kong Kroisos og Polykrates' ring. Sokrates' forsvarstale (v. Holten-Bechtolsheim). Xenofon: Om at opdrage sin hustru (v. Bundgaard). Sophokles: Kong Ødipus. Bundgaard: Den græske kunsts historie (1956). Figurerne på siderne 10, 12, 13, 15, 32, 56, 66, 69, 99, 103, 108 samt Akropolis med tempelbygninger og stilarter.

Historie (J. Hatting). Som III g. m. b.

Naturfag (K. Hemmingsen). Som a-klassen.

Naturlære (P. E. Stentsøe). a. Fysik. Sundorph: Varmelære (9. udg.), s. 1-8, 25-42. Sundorph: Lyslære (9. udg.), s. 11-38, 55-58, 79-86. Sundorph: Elektricitetslære (10. udg.), s. 1-10, 25-40, 45-58, 73-106. Sundorph: Mekanik (8. udg.), s. 1-28, 35-44, 51-54, 96-105. Barmwater: Astronomi (10. udg.), s. 5-26, 34-41, 51-65 + 15 øvelser.

b. *Kemi*. Kobberø: Fra metaller til organiske forbindelser, s. 18-25, 39-52, 68-84, 96-107, 113-132, 141-147, 152-155, 164-184.

Matematik (S. Møller). Som III g. m. a.

II Gymnasieklasse.

Nysproglig afdeling a.

Naturfag (Hermod Andersen). W. F. Hellner: Geografi for det sproglige gymnasium. Fra klimatologi og bogen ud, undtagen Danmarks dybgrund og organisk kemi. Råstof: Bomuld. Region: U.S.A.

II Gymnasieklasse.

Nysproglig afdeling b.

Naturfag (K. Hemmingsen). Hellner: Geografi for spr. gymn. (3. udg.), undtagen s. 30-35. Verdenshandelsvare: Bomuld. Mindre vægt på Danmarks undergrund.

II Gymnasieklasse.*Matematisk afdeling a.*

Naturfag (K. Hemmingsen). Hellner: Geografi for mat. gymnasium, undtagen geografi II, s. 23-65, 68-86. Verdenshandelsvarer: Olie og hvede. Mindre vægt på Danmarks undergrund. Ekskursioner: Bornholm, Stevns.

II Gymnasieklasse.*Matematisk afdeling b.*

Naturfag (M. H. Assingbæk). W. F. Hellner: Fysisk geografi for mat.-naturv. linie I. Hele bogen. Hellner og Humlum: Geografi for gymnasiet II (2. udg.), s. 1-22, 84-104.

II Gymnasieklasse.*Matematisk afdeling c.*

Naturfag (K. Hemmingsen). Hellner: Geografi for mat.-naturv. gymnasium, undtagen geografi II, s. 23-65, 68-86. Mindre vægt på Danmarks undergrund. Verdenshandelsvarer: Kul og olie. Ekskursioner: Bornholm, Djursland og Midtjylland.

Realklassen.

Dansk (frk. R. Lorentzen). Hovedværker: Ibsen: En folkefjende. Pontoppidan: Nattevagt. Clausen og Hansen: Dansk læsebog for realklassen (7. udg.), s. 10-33, 39-42, 44-49, 58-71, 83-87, 91-104, 109-115, 120-142, 150-152, 155-161, 168-191, 221-222, 228-230, 242-261. Pontoppidan: Ilum galgebakke. Den første gendarm.

Engelsk (E. Giødesen). Friis-Hansen, Chr. Nielsen: Engelsk for Realklassen, stk. 1-4, 6-9, 11 og 15.

Tysk (H. A. Koefoed). Wiggers Smith, Hasselriis, Mogensen: Tysk IV (4. udg.), stk. 2, 6, 10, 11, 13, 14, 15, 19, 21, 23, 27, 34, 41.

Fransk (G. Jensen). N. Chr. Nielsen og Hoffmann: Fransk begynderbog (12. udg.), II del, s. 55-104.

Historie (G. Jensen). Kierkegaard og Winding: Danmark siden 1901, s. 18-71. Lomholt-Thomsen og Winding: Borger og samfund, s. 10-40, 44-52, 65-69, 87-98.

Geografi (Hermod Andersen). Reumert: Geografi for realklassen. Erhvervsgeografi - undtagen s. 62-70.

Naturhistorie (K. Hemmingsen). Wesenberg Lund: Biologi for realklassen.

Naturlære (K. Hemmingsen). Eriksen: Varmelære for realklassen. Eriksen: Elektricitetslære for realklassen til s. 44.

Regning og matematik (E. Garby). J. L. W. Jessen og O. A. Smith: Matematik og regning for realklassen. Fra side 12 med undtagelse af regning med tilnærmede tal og eksponentielle ligninger – med ændringer og tilføjelser.

4. Mellemskoleklasse a.

Dansk (G. Jensen). Jørgensen og Maltesen: Mellemskolens læsebog III, s. 8–27, 34–35, 62–70, 89–103, 104–111, 119–121, 192–198, 229–245, 327–330, 399–400, 401–409. Blicher: Røverstuen. Hertz: Sparekassen.

Tysk (H. A. Koefoed). Wiggers Smith, Hasselriis, Mogensen: Tysk III (5. udg.), stk. 2, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 27, 29, 33, 35.

Engelsk (V. Stærmosé). O. Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk for mellemskolen IV + øvebog, nr. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 15, 17, 19, 22, 26, 28, 29, 30, 33.

Latin (G. Jensen). Kr. Mikkelsen: Latinsk læsebog, II afdel., kap. I–XXXIII.

Historie (G. Jensen). Hatting og Møller: Verdenshistorie II, 1815–1939.

Geografi (M. H. Assingbæk). C. C. Christensen: Geografi for mellemskolen II. Danmark, Norden, Nord-Amerika.

Naturhistorie (K. Hemmingsen). Hvass og Jørgensen: Mennesket. Menneskets snylttere (bændelorm, børneorm, spoleorm, trikin). Balslev og Simonsen: Botanik IV (÷ plantelivet på dyrket jord).

Naturlære (K. Hemmingsen). Rasmussen og Simonsen: Fysik II: Elektricitet II – bogen ud, undt. §§ 83, 84 og 98. Kemi 2. afsnit.

Regning og matematik (A. Winther-Pedersen). Fr. Friis-Petersen og J. Jessen: Mellemskolens ny regnebog IV. Jul. Petersen ved A. Kristensen: Lærebog i plangeometri for mellemskolen, §§ 80–100. Jul. Petersen ved A. Kristensen: Lærebog i aritmetik og algebra, §§ 37–69, undt. mindre dele i aritmetik.

Sløjd (H. J. Mogensen). 3 ml. a. + b.: Mågehyldede med helsinking, fjernsynstabet – hjørnetapning. Overfladebehandling med celluloselak. 4. ml. a. + b.: Tobaksdåse og bord. Fugning, limning, hjørnetapning. Overfladebehandling med bejdsning, lakering og boning.

4. Mellemskoleklasse b.

Dansk (G. Jensen). Clausen og Hansen: Dansk læsebog for mellemskolen III (1954), s. 19–30, 35–43, 52–54, 57–70, 90–94, 104–118, 118–120, 146–165, 165–167, 184–185, 299–303. Blicher: Røverstuen. Hertz: Sparekassen. Falbe-Hansen og Keller: Svenske læsestykker (5. udg.), s. 21–37, 86–93, 105–106, 112–116.

Tysk (V. Størnøse). K. Wiggers Smith, E. Hasselriis og I. Mogensens: Tysk III + øvebog, nr. 2, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 18, 23, 25, 29, 32, 33, 35, 39.

Engelsk (E. Giødesen). Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk IV, stk. 3–4, 6–8, 10–15, 17–19, 21, 23 og 26.

Latin (E. Didriksen). Som a-klassen.

Historie (G. Jensen). Som a-klassen.

Geografi (K. Hemmingsen). Som a-klassen.

Naturhistorie (K. Hemmingsen). Som a-klassen.

Naturlære (P. Poulsen). Rasmussen og Simonsen: Fysik for mellemskolen II fra elektricitet og bogen ud (÷ §§ 83, 94–98). Rasmussen og Simonsen: Uorganisk Kemi for mellemskolen, 2. afsnit.

Regning og matematik (E. Garby). A. Friis-Petersen og Jessen: Mellemskolens regnebog IV. Juul og Rønnau: Geometri for mellemskolen. Fra regulære polygoner til trigonometri. Jul. Petersen ved Alb. Kristensen: Aritmetik for mellemskolen. Fra § 47 bogen ud (§§ 52 og 53 kun ved eksempler).

Sløjd (H. J. Mogensen). Som a-klassen.

Af skolens dagbog.

1. august havde lektor *J. Hatting* 25-års jubilæum som lærer ved skolen.

I skolens week-endhytte i Uggeløse har der været afholdt lejrskole med II G.-klasser, realklassen og 3. mellemskoleklasse. Hytten har desuden året igennem været stærkt benyttet til week-endophold for adskillige klasser. Af disse har især 3. ml. a. og 3. ml. b. under organist *Wesch's* ledelse udført et godt istandsættelsesarbejde på bygningen.

I sommerferien rejste overlærer *Winther Pedersen* til Østrig med 4. ml. a. og adjunkt *Knud Hemmingsen* til Tyskland og Schweiz med 4. ml. b.

Af andre ekskursioner kan nævnes:

III g. m. a. og II g. m. b. på fysisk-historisk tur til Sydsjælland under ledelse af lektorerne *Poulsen* og *Müller*.

III g. s. og II g. s. b. på historisk ekskursion til Skåne under ledelse af lektor *Müller* og adjunkt *Thastum*.

II g. s. b. og II g. m. c. på geologisk tur til Århus-egnen under ledelse af adjunkterne *Hemmingsen* og *Thastum*.

I g. s. b. og I g. m. c. på geologisk tur til Nord- og Sydslesvig under ledelse af adj. *Hemmingsen*.

Samtlige III g.-klasser besøger Bispebjerg hospitals blodbank under ledelse af lektor *Assingbæk* og adj. *Hemmingsen*.

4. ml. a. på besøg i Sverige under ledelse af overlærer *Winther Pedersen*.

3. ml. b. på besøg i Sydsjælland under ledelse af organist *Wesch*.

Cand. philol. fru *Borghild Harmer* har besøgt skolen som Foreningen Nordens norske rejselektor.

30 svenske gymnasieelever (kongestipendiaterne), der med adj. *Knud Hemmingsen* som leder opholdt sig på en 3 ugers studierejse i Danmark, aflagde et 2 dages besøg på skolen.

Gymnasieforeningen „ElySION“s formand har været *Karsten Christensen* III g. m. a. og *Susanne Noesgaard* II g. s. b. Foreningen har holdt 15-års fødselsdag, har arrangeret foredrag, filmsfremvisninger, studiekredse, koncerter og festlige sammenkomster, således har foredrag af redaktør *John Danstrup* og professor *P. G. Lind-*

hardt været afholdt i en skoletime i aulaen, og til en koncert af *Victor Schiøler* har også forældre været indbudt.

„ElySION“ har endvidere med smukt resultat gennemført en Congoindsamling.

Kredsen over klassisk musik hører under „ElySION“s arrangementer; den har holdt en ugentlig sammenkomst, og der er gennemgået og spillet opera-, sang- og koncertplader med musik fra tiden mellem Palæstrina og romantikken med bidrag af *Else Arltoft-Jensen* (III g. s.), *Jørgen R. Jensen*, *Torben Damquist Olsen* (II g. s.), *Erik Hansen*, *Claus Holkenow* og *Peter Frederiksen* (II g. m. a.), de tidligere elever *Morten Emborg* og *Jørgen Schou* samt lektor, dr. *Hermann* og lektor *Stærmose*.

Lørdag den 18. februar afholdtes den årlige skolefest, som arrangeredes af elever i II g.-klasserne. Lektor *Müller* og adj., frk. *Annelise Andersen* bistod komiteen. Forud for ballet opførtes Holbergs „Ulysses von Ithacia“ med cand. mag. *Bøgsted Møller* som instruktør. Stykket genopførtes den følgende søndag.

Den festlige indramning, som skolens kor og orkester under organist *Henning Wesch's* ledelse gav årets 4. marts-dag, er omtalt i referatet af 175-års jubilæet. Koncerten gentoges i udvidet form den 5. marts for forældre, som skolen på grund af pladmangel ikke kunne indbyde til festen. Skolens lille kor har endvidere medvirket ved kirkekoncert og radioudsendelser, ligesom det under hr. *Wesch's* ledelse har været på en koncertturné i Jylland og her givet ialt 9 koncerter.

Ved skolens juleafslutning opførtes atter i år et julespil af elever i 3. ml. a. under ledelse af hr. *Wesch*.

Biblioteket har i årets løb modtaget som gaver:

Fra skoledirektionen: Vor kulturarv.

- Rysenstein gymnasium: A. A. Milne: Winnie ille Pu.
- C. A. Reitzels boghandel: Modern Painting.
- en gammel elev: Knud Bokkenheuser: Da man var ung.

Sporten ved skolen.

Såvel vore drenge som piger deltog i de københavnske skolers idrætsdag; vi havde hold i atletik, håndbold, basket-ball og langbold.

I atletik for drenge vandt vi regionsstævnet og gruppe II deltog i finalestævnet i Holte. Pigerne deltog også i regionsstævnet og vandt i basket-ball, men tabte i atletik.

Drengene deltog ligeledes i gymnasieskolernes håndboldturnering, hvor gymnasieholdet vandt den udsatte pokal, medens mellemskoleholdet blev slået i finalekampen.

I forbold vandt vi den af A.B. arrangerede turnering for de københavnske gymnasier.

Gymnastiksæsonen afsluttedes med drengenes deltagelse i Gymnasieskolernes gymnastikturnerings A- og B-række, hvor begge vore hold blev slået i de indledende konkurrencer.

Pigerne sluttede gymnastiksæsonen med en konkurrence i redskabsgymnastik med Christianshavns gymnasium, der vandt.

45 af skolens elever har i tiden 1/10-30/4 spillet badminton i skolens gymnastiksale efter skoletid. Sæsonen sluttede med en turnering.

Efterslægtens Boldklub,

stiftet 1920 og støttet af Selskabet for Efterslægten.

Håndbold: Klubbens 1. hold spiller i Danmarksturneringens 2. division, hvor holdet blev nr. 3. Basket-ball: 1. senior blev i år københavnsmestre. 2. senior vandt 2. division. 1. ynglinge blev københavnsmestre. 2. ynglinge blev nr. 3 i kampen om københavns mesterskabet. 2. junior blev københavnsmestre. I basket-ball for damer spiller 1. senior i 1. division, medens holdet i juniorpigerækken blev nr. 4.

Uddrag af ordensregler for eleverne samt meddelelser til forældrene.

1. Eleverne møder på skolen i god tid, dog tidligst et kvarter før skoletidens begyndelse.

2. Cykling på skolens grund er forbudt, ligesom cykler – også motoriserede – skal trækkes over fortovet fra og til Hyrdevangen. Cykleplads anvises af skolen og kun til elever med længere skolevej.

3. Ingen elev må forlade skolens område i skoletiden uden inspektionens tilladelse. I spise frikvarteret gælder denne bestemmelse dog ikke for eleverne i III g.

4. I frikvartererne skal eleverne opholde sig i skolegården, og ingen elev har adgang til klasseværelserne, heller ikke for at aflevere bøger, gymnastiktøj el. lign. I tilfælde af dårligt vejr kan inspektionen give tilladelse til ophold på gangen, ligesom elever i sygdomstilfælde efter skriftlig anmodning fra hjemmet kan få lov til at opholde sig inden døre. Frikvartererne må ikke anvendes til læsning eller andet skolearbejde.

5. Alle skolesager (bøger, gymnastiktøj o. s. v.) skal være mærket med tydeligt navn. De bøger, som eleverne har fået udleveret af skolen, skal behandles med omhu og altid være forsynet med omslag. Elevens navn og klasse samt årstal skal skrives på bindets inderside; bortset herfra må eleverne under ingen omstændigheder skrive i lærebøgerne. Hvis en elev bortkaster, ituriver eller på anden måde ødelægger en bog, skal den erstattes.

6. Uvedkommende ting som legetøj, dolke, skydesager o. lign. må ikke medbringes, og handel mellem eleverne på skolen er forbudt. Indsamlinger og mærkesalg må ikke finde sted uden rektors tilladelse. Penge, ure og andre værdigenstande må ikke efterlades i overtøj, tasker eller skoleborde. Skolen påtager sig intet ansvar for glemte eller bortkomne sager (herunder cykler).

7. Enhver elev er ansvarlig for sin plads i klassen. Forsætlig eller tankeløs beskadigelse af skolens inventar eller bygninger, f. eks. borde, stole, ruder, skal erstattes af gerningsmanden. Enhver skade skal straks meldes til inspektør.

8. Ordensduksen skal møde 10 minutter før skoletidens begyndelse. Han (hun) er ansvarlig for, at der er orden i klassen, når

ingen lærer er til stede, og henvender sig til rektor, hvis klassen 5 minutter efter timens begyndelse mangler lærer, sørger for, at tavlen er ren, at kridt og tavleklud er til stede, og at der ikke ligger papir på gulvet, sørger for udluftning af lokalet, påsér at vinduerne er forsvarligt lukket og markisen trukket op og afleverer efter skoletid nøglen til klasseskabet til inspektør.

9. Elever, som har forsømt skolen, medbringer, første dag de atter giver møde, skriftlig meddelelse fra hjemmet om udeblivelsens årsag og varighed. Bortset fra sygdomstilfælde må ingen elev forsømme skolen, uden at rektor efter *forudgående* henvendelse fra hjemmet har givet tilladelse dertil, og en sådan tilladelse gives kun, når ganske særlige grunde taler derfor; mundtlig henvendelse fra en elev er ikke tilstrækkelig. Skriftlig meddelelse fra hjemmet må også medbringes, når en elev ikke har kunnet udføre sit hjemmearbejde eller ønskes kortvarigt fritaget for gymnastik; fritagelse ud over en uge kan kun gives, når lægeattest foreligger.

10. Når der i en elevs hjem udbryder alvorlig smitsom sygdom, må det straks meddeles rektor, og vedkommende elev med søskende må først møde i skolen, når der er forevist lægeattest for, at smittefaren er forbi.

11. Tobaksrygning og nydelse af alkoholiske drikke i skoletiden er forbudt.

Årsprøve m. m.

Årsarbejdets og prøvernes udfald meddeles for 3. mellemskoleklasse lørdag den 24. juni kl. 9, – for den øvrige skoles vedkommende samme dag kl. 11.

Det nye skoleår begynder mandag den 14. august kl. 9.

Rektor træffes sikrest hver skoledag kl. 12–13.

Skolens telefon er Bella 4340.

Til at overvære prøverne og årsaflutningerne indbydes elevernes forældre og værger samt skolens gamle elever og iøvrigt enhver, der har interesse for skolen.
